

Recuperació lingüística del valencià a través del joc en l'Educació Infantil

Maria Bisquert Llobell

Traball Fi de Grau de Mestre en Educació Infantil. Curs 2020-2021
JULIOL 2021

Tutor d'Universitat:
Carlos Fuster Garcia

RESUM

El present Treball de Fi de Grau se centra a analitzar la presència que té la llengua oral valenciana en els diferents decrets i lleis, que regulen l'ús d'aquesta. Des de fa molts anys, la llengua oral valenciana ha anat perdent valor en la societat i en l'àmbit educatiu, és feina dels docents combatre la desigualtat sociolingüística que es pateix a les nostres aules i fer que la llengua del territori perdure. Tanmateix, s'ha realitzat una intervenció en una aula de tres anys, per a estimular i potenciar l'ús del valencià en els més menuts, a més de saber com creuen d'important les famílies que és el valencià en l'educació dels seus fills i filles.

Paraules clau: llengua oral valenciana, educació infantil, estimulació, sistema educatiu.

RESUMEN

El presente Trabajo de Fin de Grado se centra a analizar la presencia que tiene la lengua oral valenciana en los diferentes decretos y leyes, que regulan el uso de esta. Desde hace muchos años, la lengua oral valenciana ha ido perdiendo valor en la sociedad y en el ámbito educativo, es trabajo de los docentes combatir la desigualdad sociolingüística que se sufre en nuestras aulas y hacer que la lengua del territorio perdure. Aun así, se ha realizado una intervención en una aula de tres años, para estimular y potenciar el uso del valenciano en los más pequeños, además de saber como creen de importando las familias que es el valenciano en la educación de sus hijos e hijas.

Palabras clave: lengua oral valenciana, educación infantil, estimulación, sistema educativo.

ABSTRACT

The present Work of End of Rank centres at analysing the presence that has the Valencian oral tongue at the distinct decrees and laws, that regulate the use of this. For many years, the Valencian oral tongue has gone missing value at the society and at the educational field, is work of the educational combat the sociolinguistic inequality that suffers at our classrooms and make that the tongue of the territory *perdure. However, it has realised an intervention at a classroom of three years, to boost and improve the use of the Valencian at the smallest, in addition to learning how think of importing the families that is the Valencian at his children's nurture and daughters.

Key words: Valencian oral tongue, childish nurture, stimulation, educational system.

ÍNDEX

- Plantejament del problema -	6
1. Introducció	6
1.1. Justificació	6
- Marc Teòric de la investigació -	7
2. Les llengües en el sistema educatiu.	7
2.1. LOMCE-LOMLOE	8
2.2. La llengua en el Currículum del segon cicle d'educació infantil.	10
2.3. Llei plurilingüisme.	13
3. Importància de la llengua Valenciana en l'ensenyament.	15
3.1. Anàlisi de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià.	15
3.2. Reticències de les famíles a utilitzar el Valencià. Ha de tenir més presència la llengua valenciana en el sistema educatiu?	16
4. Adquisició del llenguatge en els infants.	20
4.2. Dimensions del llenguatge	21
5. Adquisició de la llengua oral a través del joc en l'educació infantil.	23
5.1. El joc en l'educació.	25
5.2. Tipus de jocs en l'educació infantil	26
5.4. Importància del joc en el desenvolupament global de l'alumnat.	28
- Marc Metodològic de la Investigació -	29
6. Fonamentació Metodològica	29
6.1. Opció metodològica.	29
6.2. Context i diseny: mostra de la investigació	30
6.3. Intervenció	31

6. 4. Estratègies per a la recollida de dades i la seva avaluació	37
- Resultats i Conclusions -	38
7. Anàlisi de resultats: limitacions.	38
8. Conclusions	42
9. Bibliografia	44
10. Annexos.	47
10.1. Annex 1: Cronogrames activitats.	47
10.2. Annex 2: Fitxes intervencions	48
10.3 Annex 3: Grella avaluació	56
10.4 Annex 4: Documentació gràfica activitats.	57
Tabla 1: sessió 1	48
Tabla 2: sessió 2	49
Tabla 3: sessió 3	50
Tabla 4: sessió 4	51
Tabla 5: sessió 5	52
Tabla 6: sessió 6	53
Tabla 7: sessió 7	54
Tabla 8: sessió 8	55

- Plantejament del problema -

1. Introducció

El període clau d'adquisició del llenguatge es troba quan els infants inicien l'escolaritat, a 3 anys. Des d'aquest moment l'escola serà l'eina clau perquè aquests aprenguen de forma significativa i adquirisquen un domini del llenguatge.

Dues llengües oficials a la Comunitat Valenciana, però amb el mateix valor dins la societat? I en l'àmbit acadèmic? Quines lleis i decrets són els que regulen que aquestes tinguen el mateix valor? Si bé és cert, en l'actualitat es lluita per una recuperació lingüística en el nostre territori, i els docents tenim l'eina per a fer que aquesta perdure en el temps, i no desaparega

1.1. Justificació

L'interés per dur a terme aquest treball és causat per diferents factors: el primer d'ells l'interés propi de veure quin us es fa del valencià a l'escola, ja que la meua llengua materna i paterna és el valencià i veig que en l'àmbit educatiu i social cada vegada té menys importància, fet donat perquè la llengua no es transmet de generacions en generacions i per tant, en la majoria de les ocasions, es perd l'ús d'aquesta, i a més a més, la necessitat d'analitzar com diferents decrets i lleis parlen de les llengües i si el que diuen correspon a la realitat.

El segon, és causat pels coneixements adquirits al llarg d'aquests anys de carrera i en concret de dues assignatures: Adquisició i desenvolupament del llenguatge oral (33608) i Formació literària en l'aula d'educació infantil (33616), que m'han creat curiositat per veure com aprenen, assimilen i adquireixen, els infants, una llengua.

Així mateix, és necessari emmarcar aquesta investigació educativa amb la legislació actual, el *DECRET 38/2008, de 28 de març, del Consell, pel qual s'estableix el currículum del segon cicle de l'Educació Infantil a la Comunitat Valenciana. [2008/3838]*. En aquest decret, en l'article 3, que fa referència als objectius del cicle, i

en aquests es destaca que l'alumnat del segon cicle d'educació infantil ha de desenvolupar les seues habilitats comunicatives en diferents llengües i formes d'expressió. Referent a les llengües, ha de conèixer que a la Comunitat Valenciana hi ha dues llengües, el valencià i el castellà, i que ambdues son igual d'importantes i vàlides i que per tant han de respectar-les.

No obstant això, en aquesta etapa tan important i no obligatòria, els docents han de donar les ferramentes i ajudar a adquirir certes habilitats lingüístiques a l'alumnat per a que puguen desenvolupar-se com a persones autònomes, i a més per a protegir i respectar la nostra llengua, el valencià.

- Marc Teòric de la investigació -

Donant inici a aquest treball, s'ha dut a terme una investigació sobre les diferents lleis, currículums i decrets que parlen i donen presència a la llengua Valenciana; i a més, si aquesta té la presència que es diu que hi ha de tenir en el nostre sistema educatiu actual.

No obstant això, ha sigut necessari, per a la intervenció que s'ha dut a terme, buscar informació sobre les característiques de l'aprenentatge de l'alumnat del segon cicle d'educació infantil, centrant la informació en l'alumnat de tres anys: com aprenen a llengua oral, quina importància té el joc en els infants, quins beneficis té aquest en el procés d'ensenyança - aprenentatge, etc.

2. Les llengües en el sistema educatiu.

Molts són els decrets i lleis que regulen l'ús de les llengües en el sistema educatiu actual, però fins a quin punt té la llengua valenciana en aquests?. En aquest apartat es farà una comparació del que diuen la LOMQUE i la nova actualització, la LOMLOE, sobre l'ús d'aquestes; i s'analitzarà la presència que té la llengua valenciana en el currículum d'infantil de la Comunitat Valenciana i el que ens diu la llei del

prulingüisme sobre el tractat en l'educació de les diferents llengües que trobem en l'àmbit escolar.

2.1. LOMCE-LOMLOE

Cinquanta anys de la primera llei educativa, la Llei 14/1970, del 4 d'agost, General d'Educació i Finançament de la Reforma Educativa (Llei Villar Palasí), 8 lleis són les que segueixen a aquesta, 8 reformes educatives en tan sols cinquanta anys; deu anys després d'aquesta primera llei es creà la LOECE - 1980, en els següents quinze anys es varen dur a terme tres reformes educatives la LODE - 1985, la LOGSE - 1990 i la Llei Pertierra - 1995; al començament del segle XXI, en els deu primer anys van tenir lloc dues reformes educatives: la LOCE - 2002 i la LOE - 2006, i en els últims vuit anys hem viscut dues reformes educatives, la LOMCE - 2013, i l'última, portada a cap l'any passat, la Llei Celaá - 2020.

Aquestes dades són un clar reflex de la poca importància que té l'educació en el nostre país; 8 reformes educatives en cinquanta anys que donen resposta a les diferents idees polítiques que, els partits que governaven en eixos anys defensaven. Una clara arma política que ha fet que l'educació no es valore en el nostre país, i que aquesta siga una mena de joc per als "nostres polítics". Aquestes 8 reformes són un clar reflex de com van les coses "políticament" en el nostre país; l'educació no és important per a ells i elles, igual que per exemple, la sanitat, i sols miren pel benefici polític, i embutxacar-se dines a costa de nosaltres.

Però fent de costat la política i el que es deuria fer, açò va a ideologies de cadascú; seguidament comentarem quina presència té la llengua cooficial en les últimes darreres lleis, ja que són les més actuals, i les que ens afecten als docents en la pràctica educativa. Cal dir que aquesta anàlisi se centra especialment en l'àmbit d'infantil, ja que el TFG versa sobre la importància del llenguatge en aquesta etapa educativa.

Per una banda, farem referència a la LOMCE (2013), aquesta és la llei per a la Millora de la Qualitat Educativa, aquesta fou redactada en l'objectiu d'aportar una sèrie

de millores dins l'educació referents a la societat i l'economia; ja que si es vol transformar el sistema educatiu, tot l'entorn d'aquest (societat i economia) deu tenir una actitud activa per portar a cap aquesta transformació educativa. El sistema educatiu ha de possibilitar tant l'aprenentatge de coses diferents com l'ensenyança de manera diferent, per a poder satisfer uns alumnes que han anat canviant amb la societat (Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa.).

Pel que a l'educació infantil respecta, i concretament a l'àmbit de les llengües aquesta llei sols fa referència al fet que és respecte al percentatge d'horaris que deuen tenir la llengua oficial de l'estat espanyol i la cooficial de la Comunitat, i deixa en mans dels diferents governs de les comunitats autònomes els objectius, competències, etc.

Per al segon cicle d'Educació Infantil, les ensenyances artístiques professionals, els ensenyaments d'idiomes i les ensenyances esportives, el Govern fixarà els objectius, competències, continguts i criteris d'avaluació del currículum bàsic, que requeriran el 55% dels horaris escolars per a les comunitats autònomes que tinguen llengua cooficial i el 65% per a aquelles que no la tinguen. (Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa.)

Per una altra banda, i pel que respecta a la LOMLOE (Llei Celaá) redactada el passat mes de desembre del 2020, aquesta és una modificació de la LOE (2006). La LOMLOE declara cinc principis bàsics i entre ells trobem:

- ❖ Els drets de la infància
- ❖ Igualtat de gènere
- ❖ La personalització de l'aprenentatge
- ❖ L'educació per al desenvolupament sostenible i la ciutadania mundial
- ❖ El desenvolupament de la competència digital

Tanmateix, respecte a les llengües en l'educació infantil, aquesta llei ens diu el mateix que la LOMCE (2013); és segueix parlant del percentatge que es ha de dedicar a

cada llengua i es deixa la decisió d'aquestes en els diferents governs de les comunitats autònomes.

Pel que fa a la distribució de les competències en matèria d'educació, la LOMCE va trencar l'equilibri establert per les lleis anteriors, que atribuïa a l'Administració central un 55% de les competències curriculars en el cas de les comunitats autònomes amb llengua cooficial, i un 65 % en la resta. (Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.)

A tall de conclusió, com hem vist aquestes lleis deixen la decisió de com aplicar i dirigir les diferents llengües (oficial i cooficial) als governs de les comunitats autònomes, és a dir, aquest tenen l'obligació de portar un ajust entre ambdues llengües en l'àmbit educatiu, per a, en el cas de la Comunitat Valenciana, aconseguir una recuperació lingüística del valencià i aconseguir que aquest tinga el mateix prestigi que el castellà i concretament, hi ha dos documents que reflecteixen (o ho intenten) aquesta problemàtica i intenten posar-li solució:

- ➔ La LLEI 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià. [2018/1773]
- ➔ El DECRET 38/2008, de 28 de març, del Consell, pel qual s'estableix el currículum del segon cicle de l'Educació Infantil a la Comunitat Valenciana. [2008/3838]
- ➔ La LLEI 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià.

2.2. La llengua en el Currículum del segon cicle d'educació infantil.

El DECRET 38/2008, de 28 de març, del Consell, pel qual s'estableix el currículum del segon cicle de l'Educació Infantil a la Comunitat Valenciana. [2008/3838] regula el dret d'una Educació Infantil de qualitat en el territori valencià.

En aquesta etapa és fonamental l'actitud del docent, ja que aquest és un guia per a l'alumnat en el procés d'ensenyança - aprenentatge.

Cert és que en qualsevol situació educativa la llengua oral està present, i més encara en l'educació infantil, en l'article 3 del DECRET 38/2008, de 28 de març, es menciona que en l'educació infantil s'ha de desenvolupar habilitats comunicatives en diferents llenguatges i formes d'expressió i a més que l'alumnat ha de conèixer que a la Comunitat Valenciana hi ha dues llengües que interactuen (valencià i castellà), que han de conèixer i respectar per igual, i ampliar progressivament l'ús del valencià en totes les situacions.

Per a dur a terme aquesta interacció entre ambdues llengües és important que es duga a terme una actuació coordinada del professorat, que tinga en compte diversos aspectes diferenciats, però complementaris; la decisió sobre l'ús vehicular de cada llengua amb un enfocament comunicatiu comú per a totes les llengües i un tractament metodològic diferenciat que contemple les característiques específiques de cada una d'aquestes. (DECRET 38/2008, de 28 de març)

Tanmateix, en aquest currículum el conformen tres àrees d'aprenentatge: el coneixement de si mateix i l'autonomia personal, el medi físic, natural, social i cultural i per últim i el més rellevant per aquesta investigació, els llenguatges: comunicació i representació.

L'última àrea mencionada fa referència ha fet que l'alumnat d'infantil té la necessitat de comunicar-se en qualsevol situació i a través d'aquestes aprenent. Així mateix, és obligació de l'escolar ajudar als infants a conèixer, i entendre diferents aspectes del procés de socialització, així com augmentar la competència en les dues llengües oficials perquè aquest aprenentatge siga significatiu.

El llenguatge servix per a informar-se i comunicar-se, però també possibilita a les xiquetes i els xiquets donar significat als elements del medi que els envolta [...] El llenguatge oral és especialment rellevant en esta etapa, és

l'instrument per excel·lència d'aprenentatge (El DECRET 38/2008, de 28 de març)

Així mateix, aquesta àrees és compon de diferents blocs de continguts referents al llenguatge, i la presència que aquest ha de tenir dins l'aula d'Educació Infantil. Entre aquest destaquem els dos primers: el bloc 1, dedicat a les llengües i els seus parlants, i el bloc 2, referents al llenguatge verbal; d'aquest destaquen els següents punts:

Bloc 1. Les llengües i els parlants

- El descobriment de la presència de dos llengües oficials usades en l'entorn social i a l'escola, així com d'altres usades per persones de tot el món.
- L'actitud positiva cap a les diferents llengües i cultures que conviuen en la nostra societat, i el respecte pels usos lingüístics particulars de cada persona.
- L'interés per l'ús del valencià en qualsevol situació, especialment quan no és la llengua habitual.

Bloc 2. Llenguatge Verbal

- La utilització i valoració progressiva de la llengua oral per a evocar i relatar fets, per a explorar coneixements i aprendre; per a expressar i comunicar idees i sentiments, per a establir relacions amb els membres de la seua societat i per a regular la pròpia conducta i la dels altres.
- La iniciativa, l'interés i la participació en la comunicació oral en les situacions de la vida quotidiana a l'aula, com a mitjà per a establir i mantindre relacions socials, resoldre un conflicte o planificar una activitat al mateix temps que es respecten les normes socials que regulen l'intercanvi lingüístic.

Bloc 3. La llengua com a instrument d'aprenentatge.

- L'acceptació de l'estàndard oral valencià i de les formes correctes genuïnes més pròximes a l'entorn escolar com a varietat de llengua formal de l'escola, compatible amb el col·loquial del carrer, i que cal usar en contextos formals.

DECRET 38/2008, de 28 de març, del Consell, pel qual s'establix el currículum del segon cicle de l'Educació Infantil a la Comunitat Valenciana. [2008/3838]

Com veiem, el llenguatge és el principal conductor de l'aprenentatge en aquesta etapa, ja que a través d'aquest descobriran l'entorn que els envolta, noves relacions, etc., i a més els permetrà convertir-se en persones autònomes que podran expressar coneixements, desitjos i sentiments en qualsevol situació.

Aquest aprenentatge de la llengua és podrà dur a terme de diferents formes segons el DECRET 38/2008, de 28 de març, aquest aprenentatge es pot adquirir a través de:

- La participació creativa en jocs lingüístics per a divertir-se i per a aprendre.
- El coneixement de les cançons populars infantils, danses, cançons del folklore, cançons contemporànies, ball i audicions.
- El llenguatge plàstic, musical, i corporal.

2.3. Llei plurilingüisme.

L'escola ha de posar les bases d'aquesta competència plurilingüe, creant contextos en què es desenrotlle la competència comunicativa en les dues llengües oficials a través d'un tractament integrat. (DECRET 38/2008, de 28 de març).

La llengua pròpia de la Comunitat Valenciana és el valencià, així com el Castellà, que és la llengua oficial de l'Estat Espanyol; ambdues llengües estan presents en el Sistema Educatiu Valencià; així mateix, com es diu en el preàmbul de la LLEI 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià. [2018/1773] s'ha d'atorgar especial protecció i respecte a la recuperació del valencià.

En els últims anys el Valencià ha anat prenent més presència en la societat, i, però queda un gran camí per recórrer per a aconseguir una igualtat lingüística en el valencià i el castellà. La llengua pròpia d'un territori és precisament la base més positiva i exitosa per a la formació multilingüe (LLEI 4/2018, de 21 de febrer)

Una de les claus importants per aconseguir la igualtat lingüística és el personal docent, ja que a través de les seves pràctiques educatives i l'ensenyament de les llengües serà clau perquè aquest fet es pugui aconseguir.

L'objectiu principal d'aquesta llei és regular l'ensenyament i l'ús vehicular de les llengües curriculars, assegurar el domini de les competències plurilingües interculturals de l'alumnat valencià i promoure la presència en l'itinerari educatiu de llengües no curriculars existents en els centres educatius (LLEI 4/2018, de 21 de febrer).

Doncs, el sistema educatiu valencià, es caracteritza per ser plurilingüe, i a més a més, intercultural, ja que l'educació de la Comunitat Valenciana alberga alumnat de totes les parts del món, i per tant, diferents llengües.

Per concloure, mencionar que, cada centre educatiu deu tenir un Programa d'educació plurilingüe i intercultural, que tinga per objectiu els següents punts, per tal d'aconseguir una recuperació i igualtat lingüística de la nostra llengua, el valencià.

- Garantir a l'alumnat del sistema educatiu valencià l'assoliment d'una competència plurilingüe que implique
- Garantir la igualtat d'oportunitats de l'alumnat del sistema educatiu valencià i la seua integració en el sistema educatiu i en la societat valenciana
- Garantir la normalització de l'ús social i institucional del valencià dins del sistema educatiu.

(LLEI 4/2018, de 21 de febrer)

3. Importància de la llengua Valenciana en l'ensenyament.

3.1. Anàlisi de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià.

Al nostre territori, es viu, des de fa temps, una irregularitat sociolingüística davant l'ús i ensenyament del valencià; l'ús d'aquesta, en moltes parts del territori, és inexistent, ja que el castellà hi ha pres gran domini en la societat, i arran d'aquesta situació, la societat valenciana ha anat abandonant la història i la cultura que ens identifica com a poble valencià, és a dir, la nostra identitat.

La Generalitat Valenciana té un compromís irrenunciable en la defensa del patrimoni cultural de la Comunitat Autònoma i d'una manera especial amb la recuperació del valencià, llengua històrica i pròpia del nostre poble, del qual consubstitueix la més peculiar senya d'identitat. (LLEI4/91 83, de 23 de novembre)

Davant d'aquesta situació, la Generalitat Valenciana va actuar, per tal de tornar al poble valencià les seves arrels, i al 23 de novembre de 1983 fou aprovada per les Corts Valencianes, *La Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià* (LUEV) per a fer front a la desigualtat que hi ha en la nostra societat davant de les dues llengües oficials: el Valencià i el Castellà.

Per contra a la finalitat en la qual es va crear aquesta llei, i després d'haver fet una anàlisi d'aquesta, al meu parer, aquesta llei no busca la normalització o recuperació lingüística del valencià, sinó que aquesta explica que tothom pot fer ús de la llengua, igual que del castellà sense ser discriminat i que es pot fer ús d'aquesta en tots els àmbits de la societat, però concretament en l'educació, els mitjans de comunicació (TV, ràdio, etc.) i els poders públics. Alguns articles que podem trobar són:

- * Article 1: Fer efectiu els drets de tots els ciutadans a conèixer i usar el valencià. Protegir la seua recuperació i garantir l'ús normal i oficial.
- * Article 19: Tots els escolars reben els primers ensenyaments en llur llengua habitual, valencià o castellà. Els alumnes han d'estar capacitats per a utilitzar, oralment i per escrit, el valencià en igualtat amb el castellà.

- * Article 25: Fomentara quantes manifestacions culturals i artístiques es realitzen en les dues llengües, tot rebent consideració especial les desenvolupades en valencià.

Però com bé diu la MESA per l'ensenyament en Valencià. (2008) la Llei d'Ús s'ha d'avaluar amb l'ús. I, per tant: ha aconseguit el valencià d'ús normal i generalitzat? L'ha equiparat en drets i deures a l'altre idioma oficial? Ha servit per a afermar-nos com a poble conscient del seu passat i segur d'afrontar els reptes del futur? Només si les respostes són afirmatives podrem afirmar que és una llei plenament útil, democràtica i igualitària.

Després de 38 anys de la creació de la LUEV i per experiència pròpia, pense que encara hi ha feina per fer, per a aconseguir l'ús normal i generalitzat del valencià tant en la societat, com en l'àmbit escolar; i si ens parem a analitzar l'ús que es fa, podem veure com encara hi ha gran reticències per part de l'entorn escolar (famílies, professorat, l'escola, i l'alumnat) a utilitzar-lo i a donar-li el mateix valor que té el castellà.

Per concloure, necessitem una nova llei d'igualtat lingüística. Un instrument legal capaç d'acabar amb les dues divisions actuals de ciutadans: els qui tenen garantits tots els seus drets lingüístics i els que han de batallar personalment cada dia per aconseguir-ne algun. (Suay, 2014).

En el següent còdig QR podem veure un vídeo publicat per VilaWeb l'any 2008 pel 25 aniversari de la LUEV, podeu veure com diferents personatges rellevants (filòlegs, mestres, alumnes, consellers, etc.) parlen i debaten sobre aquesta llei i el que ha implicat per a la nostra societat.

3.2. Reticències de les famílies a utilitzar el Valencià. Ha de tenir més presència la llengua valenciana en el sistema educatiu?

Després d'haver analitzat la LUEV i arribar a la conclusió de què d'ençà que aquesta va ser aplicada fins avui, encara no s'ha aconseguit la recuperació lingüística que es pretenia en aquesta llei, i per tant que la societat no ha canviat pel que fa a la

concepció que es té de la nostra llengua, vaig aprofitar l'estada a un centre durant les Pràctiques II per saber el que pensaven les famílies sobre el valencià, l'aprenentatge d'aquest, concretament en els seus fills i filles, i quina repercussió pot tenir aquest.

Ha de tenir més presència el valencià en el sistema educatiu? És clar que sí, i a més a més, ja només presència, si no que hauria de tenir el mateix prestigi que el castellà, ja que en la Comunitat Valenciana, per a qualsevol feina que haja de veure amb el funcionariat, et demanen alguna titulació corresponent al valencià.

Sense anar més lluny, si vols ser docent dins de la Comunitat Valenciana, has d'acreditar que posseeixes un nivell C1 o C2 de valencià; per contra no has d'acreditar que tens un nivell C1 o C2 de castellà, ja que en la societat actual és dona per entès que els ciutadans ja saben parlar i escriure en castellà de forma fluida.

Per tant, i molt a pesar dels defensors i parlants de la llengua oficial del territori Valencià, no serveix de res haver estat rebent l'aprenentatge en valencià durant més d'una dècada, perquè l'administració no ha assumit, ni assumirà que hages après el valencià com toca, tan oralment com escrit, durant anys, i per tant es tindrà el nivell fins que no t'apuntes a un examen, pagues, i demostres tot el que saps.

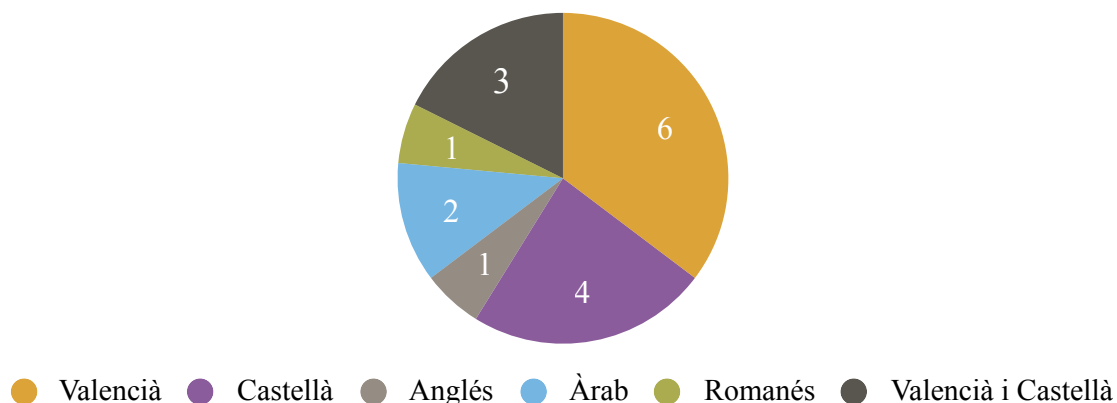
Una vegada més, en una comunitat on s'ha defensat durant anys i se segueix defensant, la cultura i les tradicions (la nostra identitat), se segueix menyspreant, tant en l'educació com en tots els àmbits de la societat, el valencià. Per aquest motiu sorgeix aquest qüestionari, redactat, en les dues llengües oficials i compost per 7 preguntes de les quals en destacaré tres, que per a aquesta investigació són les més rellevants i aquestes són:

1. **Llengua materna / paterna de l'alumne/a:** com podem observar en la gràfica de 17 alumnes, tan sols 6 tenen el valencià com a llengua materna/paterna i 4 alumnes tenen sols el castellà, cal dir que 3 alumnes tenien ambdues llengües com a llengua materna. Aquest feia que en l'aula l'alumnat mesclara ambdues llengües a l'hora de comunicar-se:

- Maria vull el color rojo - , - Tengo un bocadillo de formatge i salchichón-,

- *Has vingut a la escuela?*

Imatge 1: Llengua materna / paterna de l'alumne/a

Font: resultats enquesta

2. **Creus que és important que el teu fill/filla aprenga a parlar en valencià? Per què?** Els resultats d'aquesta pregunta em varen sorprendre molt, dels 17 alumnes de la classe, tan sols 10 famílies tenien clar que era important que els Seus fills i filles aprengueren el valencià, 6 pares i mares no sabien si era important o no, i 1a família va dir que no era important per al seu fill/filla. Aquestes dades són un clar reflex de la divisió actual que hi ha entre ambdues llengües. Així mateix, diferents són els "perquè" de què aquestes famílies pensen que sí que és important, o no, especialment en destacaré aquestes:

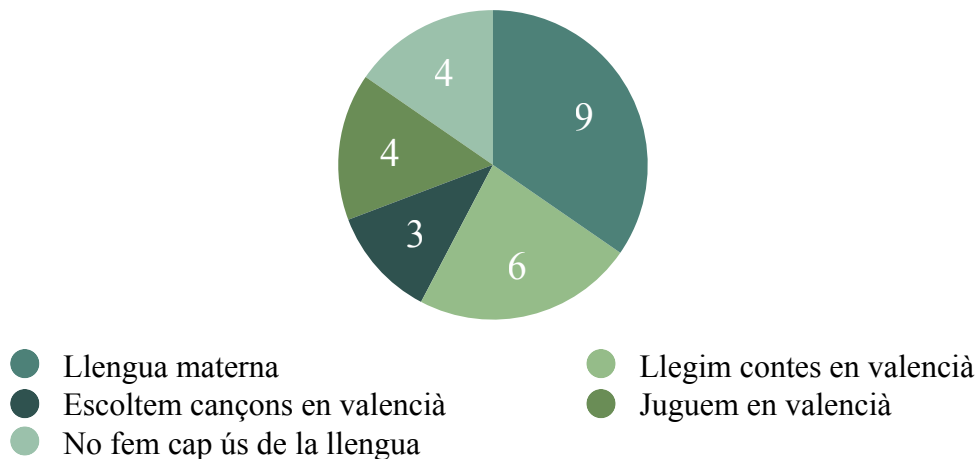
- A. *Per què vivim en València.*
- B. *Puede servir para encontrar trabajo en un futuro.*
- C. *No sé explicar el perquè, supose que perquè ens han ensenyat a nosaltres així i és la nostra llengua.*
- D. *És riquesa cultural de la nostra terra, i és part de la nostra identitat. Ser bilingüe és un gran avantatge. És una forma de respecte cap als valencianoparlants (com a 1º llengua): aquesta resposta fou redactada per la*

mare d'un alumne que té com a llengua materna l'anglès, i a més ella és docent de l'escola pública valenciana.

3. **Estimuleu l'aprenentatge del valencià en casa?** D'aquesta pregunta tenia poques expectatives, i bé és cert que m'esperava els resultats per com es comportava l'alumnat en classe i per exemple a l'hora de contar contes en la classe molts ja se'ls sabien o els semblava familiar.

De les dades obtingudes, i de 17 alumnes, sols una alumna és estimulada amb totes les opcions, és a dir, a part que el valencià és la seva llengua materna, també llig contes, juga i escolta cançons amb valencià.

Imatge 2: Estimuleu l'aprenentatge del valencià a casa?

Font: resultats pregunta enquesta

4. Adquisició del llenguatge en els infants.

El llenguatge és sistema compost per un conjunt de signes lingüístics, i que mitjançant la seua adquisició i el seu ús, possibilita a les persones diferents formes de relació i acció social, que possibiliten diferents formes de conducta i de comportament. Aquest s'adquireix en un entorn social compartit per infants i adults on a través d'un procés interactiu es domina el llenguatge i s'aprèn.

Al llarg de la història hi ha hagut moltes discussions sobre com aprenen el llenguatge els infants, i molts autors han proposat i han dut a terme diferents perspectives teòriques sobre l'adquisició del llenguatge. Tres són les grans teories que al llarg de la història han tingut molt de pes pel que fa a les discussions de com aprenen el llenguatge els infants.

Destaquen, el constructivisme, el conductisme i l'innatisme, que estan sostingudes per grans teòrics que han tingut gran repercussió al llarg de la història, entre aquest podem trobar, a Chomsky, Ausubel, Vygotsky, entre molts altres. Així mateix, aquests tres corrents ens diuen que el llenguatge s'adquireix de la següent forma:

1. **Constructivisme (Teoria Cognitiva):** els teòrics d'aquest corrent diuen que el llenguatge no és innat, i que aquest s'adquireix a través de les relacions socials, conductes, etc.
2. **Conductisme (Teoria de l'Aprenentatge):** els teòrics conductistes diuen que l'adquisició del llenguatge està sotmesa als estímuls que proporciona l'entorn, i a més que existeixen uns mecanismes que han de processar-lo.
3. **Innatisme (Teoria Lingüística):** els innatistes basen la seua teoria en què per a adquirir el llenguatge s'han de seguir unes regles. Com diu Aparici, M. (2012), l'innatisme defensa que els aspectes crítics del llenguatge han de ser innats, ja que el llenguatge és massa complex i s'adquireix massa ràpidament per haver estat après per algun mètode conegut (com la imitació).

Arran d'aquestes teories i de moltes més que, al llarg de la història han anat afirmant, d'una forma o d'altra com s'adquiria el llenguatge, podem dir que, avui en dia tenim cert que el llenguatge és una activitat humana, la qual naixem amb ella (ja que els nadons es comuniquen mitjançant plors i sons abstractes) i que com forme es va creixent s'aprén.

Convé destacar que l'escola és l'entorn per excel·lència per a l'adquisició del llenguatge; aquesta compta amb espais on l'infant interactua amb els seus iguals i amb els adults: l'aula, l'esbarjo i al menjador i que són els entorns comunicatius i de major importància que té l'infant al seu abast per adquirir i desenvolupar el llenguatge. En relació amb aquests espais on es porta a terme aquest aprenentatge ens podem trobar diferents situacions com ara:

- Formes de salutacions, acomiadaments
- Demanda d'objectes: M'ajudes a... Dóna'm...
- Ordres: posa't la jaqueta Pepe...
- Preguntes: com estàs? Què vas fer ahir?
- Contar el conte de forma visual
- Torn de paraula, requirir atenció...
- Cantar cançons, recitar poesies, endevinalles, etc. (Repeticions, onomatopeies...)
- Instruccions: canvi, recollir, iniciar...
- Mostres d'aprovació
- Indicacions d'on es troba el material
- Converses entre infants

4.2. Dimensions del llenguatge

La interacció continua de l'infant en l'entorn social, i el que aquesta suposa per a l'aprenentatge de la llengua, ens porta a analitzar la funcionalitat que té aquest. En primer lloc, anomenar que el llenguatge està compost per tres elements i com diu Cataluña, D. G. O. I. E. (2004), aquest són:

- a) **El contingut:** el que es diuen o comuniquen els interlocutors.
- b) **La gestió:** com s'organitzen per comunicar

c) **El context:** on, amb qui i quan es parla

Per contingut del llenguatge s'entén la semàntica d'aquest, és a dir, del que es parla; dins de la semàntica trobem: el lèxic (vocabulari) i les accions (verbs).

Per gestió del llenguatge s'entén la forma d'aquest, i dins d'ella trobem les diferents unitats lingüístiques que la conformen: la fonologia, les diferents categoritzacions dels sons que té el llenguatge; la morfologia, és a dir, les paraules i les seues funcions dins del llenguatge; i per últim la sintaxi, l'organització de les paraules dins de l'oració.

I per últim, per context s'entén l'ús o pragmàtica, que es fa d'aquest en diferents situacions en les quals la informació s'utilitza d'una forma o d'altra, i que aquest s'adapta al context.

Tanmateix, en el document Cataluña, D. G. O. I. E. (2004) trobem una taula que ens explica algunes de les habilitats lingüístiques i comunicatives que té el llenguatge, i un resum d'aquestes seria:

- **Informar:** manifestar una opinió, narrar, transmetre informació, expressar sentiments, etc.
- **Obtenir informació:** preguntar, demanar opinió, etc.
- **Regular l'acció:** requerir informació, demanar alguna cosa, planificar accions, etc.
- **Gestió de la comunicació i fórmules socials:** disculpar-se, saludar, felicitar, etc.
- **Metalingüística:** utilitzar llenguatge irònic, refranys, llenguatge poètic, endivinalles, resumir, etc.

Aquests components i funcions del llenguatge són essencials per a adquirir el llenguatge a poc a poc, i cada vegada aquestes estructures seran més complexes i ens porten a un major domini de la llengua. Així mateix, el llenguatge està compost per una sèrie de dimensions que fan que aquest prenga sentit, i estan compostes per diferents tipus d'activitats, aquestes són:

Quadre 1: Dimensions del llenguatge

	Dimensió fonética	Dimensió Semàntica	Dimensió morfosintàctica	Exercicis funcionals
3-4 anys	Atenció i discriminació auditiva; seqüències fonètiques senzilles, primers jocs d'estructura temporal. Jocs de motricitat bucofacials.	Denominació en situacions d'experiència i manipulació; primeres denominacions descriptives a partir de gràfics. Primers jocs metalingüístics. Primera activitat d'imitació directa.	Activitats per a la construcció de frases més llargues, incloent les subordinades simples. Estimular l'ús de preguntes. Primera activitat d'imitació directa.	Augment de competències en activitats de demanar i manar. Llibre d'imatges i contes curts. Primeres dramatitzacions col·lectives.

Font: Monfort y Juárez, 1989, citat en Valdes, D., (2018)

5. Adquisició de la llengua oral a través del joc en l'educació infantil.

Una Educació Infantil adequada afavoreix el desenrotllament social i emocional, en oferir a la xiqueta i al xiquet l'oportunitat de trobar-se amb altres en un entorn diferent de la família. (DECRET 38/2008, de 28 de març). El fet que els xiquets i xiquetes puguin interactuar en un entorn diferent els afavoreix en l'adquisició del llenguatge, i formar-se com a persones autònomes.

Tanmateix, aquesta adquisició del llenguatge es treballa de diferents formes, com ara l'aprenentatge d'hàbits i rutines dins l'aula que fan que l'alumnat aprengui estructures de comunicació, de més simples a més complexes, com per exemple: quan un alumne està passant la llista i diu el nom d'un altre xiquet, aquest sap que ha de respondre: - bon dia -, estructura simple, i si diu - bon dia, si he vingut a l'escola -

aquesta ja és una estructura més complexa de comunicació; o per exemple quan demanen permís per anar al servei - Per favor puc anar al servei?

Aquestes són estructures quotidianes que proporcionen a l'alumnat un major rang comunicatiu, i que a través de l'aprenentatge de noves estructures ells i elles van ampliant les estructures de comunicació, i per tant, el llenguatge.

Així doncs, com he dit abans, diferents són les situacions educatives que trobem a l'aula d'educació infantil que permeten l'adquisició i desenvolupament del llenguatge. Segons Baijet, A. (s. f.), aquestes són:

- **Activitats d'hàbits i rutines** [...]
- **Aprenentatge de fórmules lingüístiques convencionals:** moments d'entrada i sortida de l'escola, celebracions, actes socials, demanar les coses si us plau, donar les gràcies, etc.
- **El joc:** organitzat, lliure, simbòlic, formats de joc o jocs lingüístics (endevinalles, embarbussaments, dites, etc.).
- **Activitats d'exploració i manipulació:** classificació, categorització, descripció i comparació d'objectes mitjançant el llenguatge, explica les característiques, raona les coses que passen, anticipa el que succeirà, pregunta, etc.
- **Explicació, lectura i representació de contes:** el conte és important per al desenvolupament lingüístic i també per a la iniciació al llenguatge escrit, ja que està escrit en tercera persona, està referit a persones, ambients i èpoques allunyades de l'experiència quotidiana de l'infant (procés de descentrament) i és un model narratiu molt pautat, amb una estructura clara, fórmules lingüístiques inicials i finals, personatges estereotipats, etc.
- **El llenguatge per pensar:** és important crear situacions d'expressió de relacions causa-efecte, suposicions sobre fets o accions, argumentació de la pròpia opinió, expressió del dubte, preguntar, explicació d'intencions, descripció de característiques d'un objecte, valoració d'algun fet, etc. En aquestes situacions, la

intervenció de l'adult que, amb preguntes, ha de conduir a l'infant a expressar, precisar i matisar les seves idees, el fa dubtar i li presenta situacions que ha de resoldre (ex: assemblees).

- **Explicar les pròpies experiències:** [...]. No s'ha d'obligar a cap infant a participar, han de ser moments breus i s'ha d'evitar que la conversa esdevingui un interrogatori.

Com podem veure, en el procés d'adquisició del llenguatge esdevenen moltes situacions que fan que l'alumnat d'EI aprengui nou vocabulari i estructures semàntiques que milloren la parla i fan que aquests, a l'hora de comunicar-se amb altres, tinguin més possibilitats d'interactuar. A més, en aquesta etapa de 3-6 anys, és molt important la interacció en el/la docent, ja que ajudarà a l'alumnat a què siguin més precisos i puguen desenvolupar la seua capacitat lingüística i comunicativa al màxim.

Tanmateix, totes aquestes situacions educatives que conformen l'aprenentatge del llenguatge venen regides pel joc, ja que aquest està present en qualsevol activitat que es duga a terme en l'aula d'EI, ja siga bé contar un conte, treballar cançons, activitats logicomatemàtiques, etc. Però quina presència té realment el joc en l'educació?

5.1.El joc en l'educació.

El joc és una activitat universal, una constant antropològica que trobem a totes les cultures, una activitat que l'ésser humà practica al llarg de tota la seva vida. Per tant, és una activitat transcendental, fonamental per a l'home, fins al punt que de la seva manifestació i possibilitats d'expressió en pot dependre considerablement l'evolució, el desenvolupament i la maduració (Catalunya, s. f.).

Tanmateix, aquest va ser reconegut per primera vegada en l'Assemblea General de les Nacions Unides el novembre de 1959, i en aquest es va arribar a l'acord de diferents articles referents als drets dels infants, en els quals destaca UNICEF. (2015, mayo), "El niño tiene derecho al esparcimiento, al juego y a participar en las actividades

artísticas y culturales.” I a més aquesta convenció té diferents principis, dels quals destaquem el principi VII citat en Peñalver, M., & Encarnación, M. a. (2018) “L’infant ha de gaudir plenament de jocs i recreacions, els quals hauran d’estar orientats envers les finalitats perseguides per l’educació; la societat i les autoritats públiques s’esforçaran per promoure el gaudi d’aquest dret”

No obstant això, durant molt de temps s’ha tingut i es té una idea errònia del joc, com podem veure en la UNESCO (1980, p.19): La escuela tradicional se basa en la idea de que en el momento en que el niño empieza a aprender a leer, a escribir, a calcular, en cuanto se trata de impartir conocimientos para la adquisición de títulos o diplomas, el juego no es ya sino una actividad pueril, destinada a ocupar el tiempo libre y a descansar de la fatiga muscular y cerebral..

Aquesta cita està redactada en l’any 1980, per desgràcia, en l’escola actual del 2021, és segueix portant a cap aquesta idea, el joc sols està present en l’Educació Infantil, i en les següents etapes acadèmiques, la presència d’aquest va minvant, ja que es té una visió d’aquest com a activitat de temps lliure, o d’oci, i no com a una eina educativa que pugui ajudar a l’alumnat aprendre més enllà dels mètodes tradicionals com la memorització.

Contràriament a aquesta idea que el joc no estiga present en totes les etapes educatives, s’ha de tenir en compte que aquest és la millor estratègia didàctica per a mantenir a l’alumnat motivat i aconseguir que aquest aprengui de forma significativa en qualsevol etapa educativa, no sols en l’educació infantil.

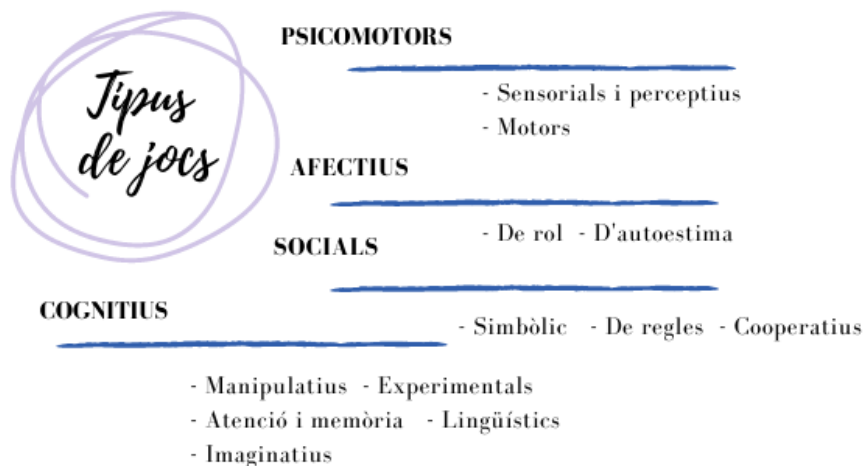
5.2. Tipus de jocs en l’educació infantil

Cinc són els elements definitoris del joc infantil i que porten a l’infant a un desenvolupament psicomotor, intel·lectual, afectivoemocional i cooperatiu, i que són segons Basté, M., Blanch, S., & Anton, M. (2017):

- **El joc sempre és una font de plaer [...]**

- **El joc és llibertat, [...]** El joc és una activitat voluntària, triada lliurement i no admet imposicions externes. El nen s'ha de sentir lliure per actuar com vulgui, lliure de triar el personatge que vol representar, els mitjans amb els quals ho vol fer, lliure de decidir el que representaran els objectes.
- **El joc sobretot és un procés**, el joc és una finalitat sense fi, les seves motivacions i metes són intrínseques, i si entra l'utilitarisme o esdevé un mitjà per assolir un objectiu, perd el caràcter de joc.
- **La ficció és un element constitutiu del joc, [...]**
- **El joc és una activitat seriosa**, perquè és una prova per a la personalitat infantil; pels encerts en el joc els nens i les nenes eleven la seva autoestima, i és que és un mecanisme d'autoafirmació de la personalitat infantil, així com ho és la feina per a l'adult.

El joc ajuda a l'infant a aprendre lliurement, a interactuar amb els seus iguals i a gaudir del procés d'E-A. Així mateix, trobem moltes variants de jocs en l'aula d'infantil, Peñalver, M., & Encarnación, M. a. (2018) en descriu quatre en el seu article, i a continuació:

Elaboració pròpia
bassada en l'informació de l'article
de Peñalver & Encarnación, (2018)

Per a la intervenció duta a terme per a la investigació, s'han escollit una sèrie de jocs (que s'explicarà a partir del punt 6) els quals estan classificats dins de les diferents categories explicades en la imatge superior; així mateix, aquests jocs estan classificats dins d'aquestes tres categories:

1. Psicomotors: sensorials i perceptius; motors.
2. Socials: De regles, cooperatius.
3. Cognitius: lingüístics, atenció i memòria-

5.4. Importància del joc en el desenvolupament global de l'alumnat.

Tres són les grans teories que parlen sobre els beneficis que té el joc en el desenvolupament de l'infant, i les més destacades al llarg de la història són les següents, segons Romero, V., Gómez, M. (2009):

- **Teoria de Freud** (1856-1939) vincula el joc a l'expressió dels sentiments inconscients. Permet a l'infant obtenir els seus desitjos insatisfets.
- **Teoria de Piaget** (1896-1980) tracta el joc com a element indispensable per l'evolució de l'infant. L'infant necessita jugar perquè és l'única manera amb la qual pot interaccionar amb el seu entorn.
- **Teoria de Vygotsky** (1896-1934) considera el joc un element socialitzador i transmissor de cultura.

En l'actualitat, podem veure com en el currículum del segon cicle d'Educació Infantil de la Comunitat Valenciana concretament en el punt 4.2 els mètodes de treball es basaran en les experiències, les activitats que es realitzen entorn dels aprenentatges i el joc, i es desenrotllaran en un ambient d'afecte i confiança, per a potenciar la seua autoestima i integració social (DECRET 38/2008, de 28 de març); per tant, podem concloure que aquest és fonamental per un aprenentatge significatiu el joc en els infants.

- Marc Metodològic de la Investigació -

6. Fonamentació Metodològica

En un altre ordre de funcions, després d'haver explicat diferents aspectes rellevants per a la investigació de la presència que té el valencià en els diferents decrets i lleis, veure com és tractada aquesta llengua i prestar atenció en com adquireixen els infants una llengua, posem èmfasi en la intervenció proposta i portada a terme en una aula de tres anys.

Si bé és cert, i com podem veure, aquesta proposta busca l'estimulació del valencià dintre de l'aula, ja que com hem vist en el punt 4, molts dels alumnes d'aquesta aula són castellanoparlants, i aquest fet radica en el fet que a l'hora de comunicar-se sols ho fan amb una llengua (majoritàriament el Castellà) o si fan ús del valencià acaben mesclant ambdues llengües.

6.1. Opció metodològica.

D'acord amb Elliot 1998, citat en González et al. (2007) la Investigació - Acció (IA) és "un estudio de una situación social con el fin de mejorar la calidad de la acción dentro de la misma", és a dir, l'acció realitzada va dirigida a millorar una situació i que al mateix temps s'entenguen els problemes d'aquesta; així que aquesta IA ha sigut la metodologia escollida per assolir els objectius marcats.

González et al. (2007) un dels propòsits de la IA és que "La IA requiere que los investigadores se comprometan primero a efectuar un cambio social, y que crean en la posibilidad de realizar el cambio desde una perspectiva positiva y democrática", el canvi que és pretén en aquesta investigació és estimular a l'alumnat a adquirir i a fer ús del valencià, i per tant, aquesta investigació està recolzada per la informació recollida en una aula de tres anys, a més aquesta està recollida per qui la va portar a cap.

Cal dir que, aquesta IA, es troba emmarcada en els estudis qualitius, i segons Azdin y Rennie (citats, en Allepuz, 2010, p.12) la investigació qualitativa presenta les següents característiques:

- Una forma de descripció lingüística.
- Preguntas de investigació obertes y exploratorias.
- Sus metas serían describir la experiencia, interpretarla y explicarla con pocas o ninguna hipótesis inicial.

Tanmateix, aquesta Investigació - Acció qualitativa també es centra a ser una Investigació Educativa, que té un alçanç temporal de dues setmanes i que busca intentar retornar a l'educació la importància de la llengua oficial del nostre territori, fent ús d'una observació de les relacions entre els alumnes de tres anys, en diferents espais de l'escola: l'aula i l'esbarjo, per veure com es comuniquen entre ells i elles, quin ús fan del valencià, etc.

Per últim, cal dir que els conceptes que es treballen en aquesta intervenció estan estructurats des del punt de vista de la transversalitat, és a dir, s'ha tractat d'oferir a l'alumnat un aprenentatge cohesionat i relacionat dels conceptes clau i bàsics, no un aprenentatge fragmentat, tractant de què aquest aprenentatge siga el més significatiu possible.

6.2. Context i diseny: mostra de la investigació

La intervenció es va portar a terme en un CEIP en el curs 2020/2021, en el mes d'abril i maig. Aquest col·legi és d'Educació Infantil i Primària, i la mostra selecciona per a portar a terme aquesta intervenció fou l'aula de tres anys, on es va dur a terme el Pràcticum III, aprofitant que l'estada al centre era quasi d'un trimestre.

El grup-aula al qual se'ls va dur a terme la investigació, estava compost per 17 alumnes dels quals 6 eren valencianoparlants, 4 castellanoparlants, i 3 valenciano-castellanoparlants, com podem veure, dins l'aula hi havia gran varietat d'ambdues

llengües i a l'hora de comunicar-se l'alumnat les mesclava. Cal dir, que hi havia 4 alumnes que tenien una llengua materna diferent d'aquestes, però sabien més o menys fer un ús normal d'aquestes.

Pel que a la inclusió respecta i partint de l'observació directa des de febrer del 2021, l'alumnat té un desenvolupament maduratiu en concordança al de la seva edat; però cal remarcar que la inclusió sempre està present, ja que cada alumne i alumna presenta un ritme d'aprenentatge diferent i per tant en qualsevol activitat que realitzen aconseguiran superar algun aspecte que els costa més.

No obstant això, mencionar que hi ha una xiqueta que va ser diagnosticada en la síndrome de Delecció 22q11, aquest suposa unes malformacions congènites, però respecte al llenguatge i a l'hora de comunicar-se, aquesta alumna presentava dificultats en el to de la veu, ja que parlava molt fluixet, i per a poder comunicar-te amb ella hi havies d'apropar-te a l'altura de la seua boca, però ressaltar que, encara que presente aquestes dificultats, en diferència, és l'alumna de la classe que major bagatge lingüístic té, a més de conjugar els verbs i estructurar les frases com una persona major (fet que sorprèn molt a la tutora i a la docent d'AL).

Deixant a banda aquesta contextualització, i centrant-nos en la intervenció aquesta està composta per 8 activitats dutes a terme en dues setmanes (del 26 d'abril al 7 de maig), es van escollir aquestes dades per què s'ajustaven perfectament en la programació de la tutora. El cronograma de les activitats està en l'ANNEX 1.

6.3. Intervenció

La proposta didàctica portada a cap, té com a fi últim potenciar i estimular en l'alumnat de tres anys el valencià. A més, aquesta proposta didàctica és bassa en els principis proposats per Acosta et,al., 2007 citat en Valdes, (2018):

- Tenir en compte el llenguatge dins els continguts de totes les activitats que es proposen a l'aula.

- Estimular la interacció verbal entre els iguals.
- Respectar la iniciativa de l'alumnat, oferint-los oportunitats per a comunicar-se.
- Proporcionar situacions significatives, llocs on els alumnes puguin interaccionar de manera natural entre els iguals.
- Valorar tots els intents per comunicar-se.

La proposta didàctica va enfocada a la recuperació i igualació lingüística del valencià i per tant l'aprenentatge de la llengua en l'alumnat, i el que es pretén és que mitjançant diferents activitats basades en el llenguatge integral: parlar, escoltar, llegir i escriure, es pugui estimular el llenguatge en aquests. A més a més, una part fonamental de l'aprenentatge d'aquesta és l'estimulació indirecta de la llengua, és a dir, realitzar una parla paral·lela, imitacions, etc.

Les activitats escollides estan relacionades en diferents tipus de jocs per a estimular l'aprenentatge de la llengua oral valenciana en els alumnes d'infantil; els objectius generals i els continguts del DECRET 38/2008, de 28 de març, del Consell, pel qual s'estableix el currículum del segon cicle de l'Educació Infantil a la Comunitat Valenciana. [2008/3838], en els quals és recolza aquesta intervenció son:

1. Objectius Generals:

1.1. Article 3. Objectius de Cicle:

- e) Relacionar-se amb els altres i adquirir progressivament pautes elementals de convivència i relació social, així com exercitar-se en la resolució pacífica de conflictes.
- j) Conèixer que a la Comunitat Valenciana hi ha dos llengües que interactuen (valencià i castellà), que han de conèixer i respectar per igual, i ampliar progressivament l'ús del valencià en totes les situacions.

1.2. Àrea I : El Coneixement de si mateix i l'autonomia personal

1. Conèixer el propi cos i les seues possibilitats d'acció, adquirint de manera progressiva una precisió més gran en els gestos i moviments.
5. Adquirir coordinació i control dinàmic en el joc, en l'execució de tasques de la vida quotidiana i en les activitats en què haja d'usar objectes amb precisió, d'acord amb el seu desenvolupament evolutiu.

1.3. Àrea II: El medi físic, natural social i cultural

1. Adquirir, a través de la relació amb els altres, una progressiva autonomia personal.
2. Relacionar-se amb els altres i aprendre les pautes elementals de convivència.
4. Actuar cada vegada de forma més autònoma en les seues activitats més habituals a fi d'adquirir progressivament seguretat afectiva i emocional per a desenvolupar les seues capacitats d'iniciativa i auto-confiança.
6. Establir relacions amb els adults i amb els seus iguals que responguen als sentiments d'afecte que li expressen i ser capaços de respectar la diversitat i desenvolupar actituds d'ajuda i col·laboració.

1.4. Àrea III: Els Llenguatges: Comunicació i Representació

1. Descobrir, a través dels diferents llenguatges, el seu propi cos i les seues possibilitats d'expressió i comunicació.
2. Conèixer els diferents llenguatges i aplicar tècniques perquè desenvolupen la imaginació i la creativitat.
3. Utilitzar les distintes formes de representació per a expressar i comunicar situacions, accions, desitjos i sentiments coneguts, viscuts o imaginats.

2. Continguts:

2.1. Àrea I : El Coneixement de si mateix i l'autonomia personal

2.1.1. Bloc 1. El cos i la pròpia imatge

b) Sensacions i percepcions. Els sentits i les seues funcions.

2.1.2. Bloc 2: El joc i el moviment

a) La consciència de les possibilitats i les limitacions motrius del cos.

b) La coordinació i el control de les habilitats motrius fines i bàsiques.

e) L'acceptació de les normes implícites que regixen els jocs de representació de papers.

f) L'actitud d'ajuda i col·laboració amb els companys en els jocs i en la vida quotidiana.

2.2. Àrea II: El medi físic, natural social i cultural

2.2.1. Bloc 2. L'acostament a la naturalesa

d) La presa de consciència dels canvis que es produïxen en els sers vius.
Aproximació al cicle vital.

2.3. Àrea III: Els Llenguatges: Comunicació i Representació

2.3.1. Bloc 1. Les llengües i els parlants.

a) El descobriment de la presència de dos llengües oficials usades en l'entorn social i a l'escola, així com d'altres usades per persones de tot el món.

b) El reconeixement de la conveniència i la necessitat de conèixer els dos idiomes oficials i utilitzar-los progressivament.

d) L'interés per l'ús del valencià en qualsevol situació, especialment quan no és la llengua habitual.

2.3.2. Bloc 2. El llenguatge verbal.

a) La utilització i valoració progressiva de la llengua oral per a evocar i relatar fets, per a explorar coneixements i aprendre; per a expressar i comunicar idees i

sentiments, per a establir relacions amb els membres de la seua societat i per a regular la pròpia conducta i la dels altres.

b) La iniciativa, l'interés i la participació en la comunicació oral en les situacions de la vida quotidiana a l'aula, com a mitjà per a establir i mantindre relacions socials, resoldre un conflicte o planificar una activitat al mateix temps que es respecten les normes socials que regulen l'intercanvi lingüístic

f) L'ús progressiu, d'acord amb l'edat, d'una estructuració gramatical correcta, una entonació adequada i una pronunciació clara.

h) La utilització adequada de les normes que regixen l'intercanvi lingüístic, sobretot el respecte al torn de paraula i l'escolta atenta i respectuosa.

a) L'escolta, la interpretació i la comprensió de contes, relats, llegendes i endevinalles, tant tradicionals com contemporànies, com a font de plaer i d'aprenentatge.

c) La participació creativa en jocs lingüístics per a divertir-se i per a aprendre.

f) L'interés per compartir interpretacions, sensacions i emocions provocades per les produccions literàries.

2.3.3. Bloc 3. La llengua com a instrument d'aprenentatge.

b) L'acceptació de l'estàndard oral valencià i de les formes correctes genuïnes més pròximes a l'entorn escolar com a varietat de llengua formal de l'escola, compatible amb el col·loquial del carrer, i que cal usar en contextos formals.

g) La comprensió de les explicacions de la mestra o del mestre sobre un tema d'interés, els passos d'una tasca, la manera de buscar informació..., sense que se li haja d'explicar individualment.

2.3.4. Bloc 5. El llenguatge plàstic.

b) El coneixement dels materials de ductilitat i textura variada.

2.3.5. Bloc 6. El llenguatge musical.

a) El coneixement de la música com a mitjà d'expressió i com a sistema de representació.

f) El coneixement de les cançons populars infantils, danses, cançons del folklore, cançons contemporànies, ball i audicions.

2.3.6. Bloc 7. El llenguatge corporal.

b) El coneixement del cos: activitat, moviment, respiració, equilibri i relaxació.

d) El descobriment de l'espai a través del desplaçament amb moviments diversos.

g) La imitació i representació de situacions, de personatges, d'històries senzilles, reals i evocades individualment i en grups xicotets.

Així mateix, aquesta intervenció també té uns objectius didàctics principals, i aquests són:

- Fomentar el llenguatge oral valencià en l'alumnat.
- Alumnat capaç d'expressar els seus desitjos, dubtes, etc., en valencià.
- Alumnat capaç d'atendre, entendre i reaccionar les ordres en valencià.

Les activitats proposades giraran entorn del conte L'erugeta Goluda d'Eric Carle, per tal de fomentar el llenguatge oral valencià a través d'aquest; així mateix la intervenció són és compon de les següents activitats:

- **Oruconte:** conte amb imatges, imitar onomatopeies, docent fa preguntes a l'alumnat, etc.; treball de la motricitat fina.
- **Orugejem:** joc motor d'imitar ordres del docent, i dels
- **Memofruites:** joc d'endevinalles (dir característiques) // joc de memòria (fer parelles amb les fruites)
- **Qui sóc?:** imitar i realitzar sons dels animals (joc d'inspiració-espiració nasal) i memòria.

- **Elefantball:** aprendre la cançó de l'elefant, completar la cançó, realitzar ball, etc.
- **Frasegem:** formar frases amb pictogrames, contar el conte amb aquests.
- **Toque, i...què és?:** caixa misteriosa, explicar característiques objecte.
- **Creapapallona:** expressar desitjos, treballar la creativitat, etc.

No obstant això, les activitats dutes a terme foren proposades i elaborades basant-se en l'interés dels alumnes; ja que a aquesta classe els interessen molt els animals, de fet, s'anomenen la classe de Les Formigues, i tenen com a “mascota” de la classe una caixa amb erugues, i aquest fou l'incentiu per a basar i redactar la proposta següent (Les fitxes de les activitats es troben en l'ANNEX 2)

6. 4. Estratègies per a la recollida de dades i la seva avaluació

La recollida de dades d'aquesta intervenció és va centrar principalment en dues variables: com és comunicava l'alumnat oralment, i si mentres és realitzava la intervenció és comunicaven més en valencià i ja no feien tant d'ús de la mescla de les dues llengües.

Per a recollir aquestes dades, les estratègies utilitzades foren l'observació i la recollida d'informació en un diari de treball, antes, mentres tant i després de dur a terme la intervenció, cal dir que aquestes és van dur a terme tant en l'aula com en l'esbarjo. A més a més, un qüestionari que és va enviar a les famílies per a saber diferents aspectes relacionats amb el valencià explicats en punts anteriors.

En l'Educació Infantil l'observació és la tècnica que més informació facilita i, unida a l'arregla de dades en un diari d'aula, en gravacions audiovisuals, en quadres de doble entrada, configuren una part important del procés d'ensenyança-aprenentatge. (DECRET 38/2008, de 28 de març)

Així mateix, respecte a la avaluació del procés d'intervenció, aquesta és va portar a cap mitjançant una graella,(ANNEX 3) la qual recull una serie d'ítems per saber si les activitats han resultat profitoses per a l'alumnat; les 8 sessions s'avaluaran

amb aquesta graella. Cal tenir en compte que al ser una graella per a totes les sessions, hi hauràn aspectes d'aquestes que no es podràn avaluar.

La graella és compón de dues columnes: una dedicada als ítems rellevants als quals se'ls vol prestar atenció en les activitats; i l'altra dedicada a dir si aquests l'alumnat els té aconseguits (quan ho expressa en valencià) o no (quan no sap expressar-ho en vlc) , o si els té en procés (que seria quan si que sap dir-ho en valencià, però ho confón, perquè parla les dues llengües o un altra).

- Resultats i Conclusions -

7. Anàlisi de resultats: limitacions.

Totes les activitats es van poder dur a terme d'una forma efectiva, ja que cap alumne/a presentava algun trastorn del llenguatge o retard que impedira que aquestes es realitzaren.

Així mateix, un aspecte clau que s'ha tingut en conter en tot el procés d'elaboració i intervenció i que ha estat la major limitació per aquesta investigació ha estat el temps, ja que en dues setmanes és complicat estimular el llenguatge oral valencià en els infants, aquesta tasca en tan poc de temps no pot ser efectiva; en el sistema actual educatiu aquest fet s'aconsegueix en anys, si es treballa d'una forma conscient i adequada en les aules (fet que no ocorre al 100%). No obstant això, aquests són els resultats que s'han obtingut en cada activitat:

► Activitat 1: **Oruconte**

En la primera part de l'activitat, el conta contes, diversos alumnes ja coneixien el conte perquè el tenien en casa. Mentre se'ls contava el conte, tot l'alumnat (menys una alumna que sols parla àrab) repetien les onomatopeies i les frases, com ara: Fa molt, molt de temps..., o mmm quina fam que tinc... grrrrr (soroll de la panxa), mmmmm que bo (quan l'eruga menja), conte contat conte acabat i em menje el cap de ... (ells

diuen un nom). En la segona part, la part de fer l'eruga, va estar molt divertida i l'alumnat va gaudir molt fent les seves eruguetes.

► Activitat 2: **Orugejem**

A l'hora de recordar el conte, a alguns alumnes encara els costava poder recordar-lo i contar-lo en valencià, ja que feien una mescla d'ambdues llengües, però a poc a poc i amb l'ajuda de la docent ho van treure.

Quan es realitzà el joc, la docent va fer unes quantes frases de prova, i després alumne per alumne anaven convertint-se en els que havien de dir les ordres als companys, havien de ser en valencià i algunes van ser:

*-Me he caigut - -Ara a saltar - -Ara al suelo com si foren
- M'han cogido - -Ara buscais pedres - orugues -*

Cal dir que la mescla d'ambdues llengües fa que la tasca de voler que l'alumnat faça ús del valencià correctament es complique.

► Activitat 3: **Memofruites**

Aquesta activitat va ser per grups de 4-5 alumnes, ja que es va portar a terme en l'espai dedicat als racons i els resultats obtinguts referents al llenguatge oral valencià van ser:

- L'alumnat reconeix les fruites, però alguns intercanvien maduixa per fresa, o a la peça que és rodona, diuen que és un "círculo" o cercle, i fan comparacions en objectes rodons de classe, és a dir, quotidians en el seu dia a dia i que tenen la mateixa forma.
- Respecte a l'atenció i memòria per a realitzar el memory de forma efectiva, cal dir que en ser alumnat de tres anys els costa mantenir l'atenció més d'x minuts, però l'activitat es va portar a terme sense cap problema.

► Activitat 4: **Qui sóc?**

En aquesta activitat l'alumnat sabia tots els animals i sorolls, menys el d'uns quants animals: el dromedari, el mussol, la balena, i la girafa, aquesta última quan els vaig explicar que les girafes no feien soroll o que almenys nosaltres no podíem escoltar-lo es varen quedar bocabadats.

La discriminació auditiva la van realitzar tots amb èxit, van saber identificar a quin animal corresponia cada soroll, i el que més els va agradar: haver de representar a l'animal fent el soroll corresponent. S'ho van passar d'allò més bé mestres imitaven a un mico, un pardal, un mussol, un gall, entre altres.

► Activitat 5: **Elefantball**

Mentre veiem el vídeo de la cançó de L'elefant, alguns alumnes ja es sabien la cançó, no obstant això que aquest es va acabar tots en rogle i amb instruments de percussió vam anar aprenent els versos de la cançó a poc a poc. No els va costar gens aprendre la lletra i els gestos de la cançó, ho van assimilar perfectament; de fet, aquesta va ser repetida durant setmanes.

► Activitat 6: **Frasegem**

En aquesta activitat, l'alumnat havia de contar o almenys intentar-ho, el que passava en el conte de l'orugüeta goluda, els resultats van ser gravats i la transcripció d'alguns són els següents:

Docent: Que li va passar quan va acabar de menjar?

Alumne 0: que va fer el capoll, i es després és va transformar en mariposa

Alumna 1: eso se come l'erugüeta

Alumna 2: come xocolate

Docent: que es menjava el dimarts?

Alumna 2: una i dos peres

Docent: que es menjava el dimecres?

Alumna 2: una ciruelo, "atan" ahí Maria.

Docent: que es menjava el divendres?

Alumna 3: cinc, Taronges

Alumna 4: una, dos, tres, cuatro, cinco

Alumna 5: és va fer gran, i va fer la seus casa (castellà)

Alumna 2: otra fresa

Alumne 6: donde estava l'erugueta?

Docent: On estava...?

Docent: l'erugueta, quan va eixir de l'ou, que li va passar?

Alumne 7: mm que fam

Alumne 8: em menjaría una poma

Alumne 9: porque és una poma eso

Docent: qué es va menjar el dimarts:

Alumne 7: dos pera

Docent: qué es va menjar el dissabte?

Alumne 8: el no saludable

Alumne 9: que duele la panxa

Alumne 9: la fruta està en la panxa

Docent: que va eixir del capoll?

Alumne 10: el cuquet, el cuquet.

Podem observar que hi ha alumnat que sap comunicar-se perfectament en valencià, com l'alumne 0 o la 3; i que hi ha altres que els costa fer ús de la llengua i fan una barreja amb el castellà.

► Activitat 7: **Toque, i...què és?**

A través dels sentits l'alumnat havia de descobrir quin objecte estava tocant i descriure'l. Aquesta activitat va portar al fet que l'alumnat experimentara diverses sensacions, com ara la por, la sorpresa o el fàstic. Algunes de les descripcions que va fer l'alumnat van ser:

- *És com un a pelota de fútbol*
- *És suau com el pelo del meu gosset*
- *Té camas (referint-se a que tenía cames)*
- *Tiene un poc de piedras (era sucre)*
- *No quiero, tinc por*

► Activitat 8: **Creapapallona**

En aquesta activitat l'alumnat havia de indicar quin color volia per a crear la seva papallona a més d'atendre a les ordres que deia la docent. Algunes de les comunicacions dels infants van ser: *jo vull el roig, a mi me agrada el azul, no quiero el groc.*

El que s'ha conclós en aquesta intervenció i l'observació prèvia és el següent:

- L'alumnat de 3 anys mescla ambdues llengües (valencià i castellà) a l'hora de comunicar-se.
- Hi ha alumnat que no entén les activitats que els explica la tutora (aquesta és dirigeix a ells en valencià).
- L'alumnat de 3 anys no fa un ús oral adequat del valencià; inclús hi han xiquets que mesclen també l'anglès-
 - *Eh mira, estás sentada en la cadireta.*
 - *Quería jugar a los cotxets perfavor.*
 - *Has vingut a la escuela?*
 - *Maria, m'ajudes, porfavor .*
 - *Vamos a jugar a pintar el suelo.*
 - *La mamá ha ponido un zumo*
 - *Vull el color yellow*
 - *La taronja igual que el balón*
 -

Per a fer front a aquestes situacions que presentava l'alumnat a l'hora de comunicar-se, és va optar per l'estratègia de corregir-los oralment durant tota la intervenció, però sense que fora una correcció estricta ni amb mala gana, fent-ho d'una forma conscient i que l'alumnat acabara imitant d'aquesta forma estan adquirint la llengua oral sense adonar-se'n. Per exemple:

Alumne/a: *Mira que porte de almuerzo.*

Docent: *Com? És el teu es...?*

Alumne: *Esmorçar.*

Alumne/a: *L'oruga és de color verde i rojo.*

Docent: *A tu t'agrada el color verd?*

Alumne: *Si, el verd m'agrada.*

8. Conclusions

La investigació que s'ha dut a terme per a veure la presència que té el llenguatge oral valencià en l'àmbit educatiu, m'ha servit per a adonar-me que en les diferents lleis que regulen l'ús de la llengua oficial de la Comunitat Valenciana, es parla de què els docents han de tenir una predisposició per a la recuperació lingüística, i equiparar amb aquesta, la desigualtat que hi ha enfront del castellà.

Però la realitat és que, des de les institucions no ho posen gaire fàcil que aquesta recuperació siga efectiva, ja que no es reconeix en cap moment de la vida educativa d'un estudiant, que encara que haja estudiat sempre en valencià que aquest tinga un nivell adequat del valencià; per contra, amb el Castellà no passa el mateix, és dona per suposat que tots i totes dominen la llengua, tant de forma escrita com parlada.

Per tant, aquesta recuperació lingüística, ha de començar en canvis en les lleis i decrets que les regulen, per fer que la tasca docent siga efectiva. Així mateix, en la intervenció que s'ha portat a cap a una aula de 3 anys, s'ha vist que l'alumnat barreja ambdues llengües, encara que predomina el castellà, i a més, rebent tota la docència en valencià. Cal remarcar, que amb dues setmanes no es pot aconseguir portar a cap una estimulació del llenguatge oral efectiva, s'hi ha de treballar durant tota l'etapa educativa.

Comptat i debatut, com a futura docent, faré el que calga per tal que aquesta recuperació lingüística vaja avant, i puguem dir, que el valencià, la nostra identitat com a poble, tinga la mateixa importància que el Castellà en l'àmbit educatiu. La nostra llengua no és menys que ninguna altra.

9. Bibliografia

- ▶ Acosta Rodríguez, V. i Moreno Santana, A. M. (coord.). (2007). *Guía de actuaciones educativas en el ámbito de la comunicación y el lenguaje*. Canarias: Consejería de Educación, Universidades, Cultura y Deportes del Gobierno de Canarias. https://drive.google.com/file/d/1e1CALqWVaz-U5xqeMYXKBaMc_19xOqFo/view
- ▶ Allepuz, A. (2010). *La asimilación de experiencias problemáticas a través de narrativas: un estudio de caso*. (Tesis de postgrado). Universitat de València, Valencia.
- ▶ Aparici, M., & Noguera, E. (2012). *Adquisición i avaluació del llenguatge*. UOC. <http://openaccess.uoc.edu/webapps/o2/bitstream/10609/68745/1/Adquisició%20i%20avaluació%20del%20llenguatge.pdf>
- ▶ Aparici, M. (2012). L'adquisició del llenguatge. En *Adquisició i avaluació del llenguatge* (1.a ed., pp. 13–116). Editorial UOC.
- ▶ Baijet, A. (s. f.). *El llenguatge oral a l'escola infantil - Llengua I - Andrea Baijet*. Llengua I. Recuperado 4 de mayo de 2021, de <https://sites.google.com/site/llenguaiandreabaijet/conclusions-i-resums/bloc-3/el-llenguatge-oral-a-l-escola-infantil>
- ▶ Balaguer, B., España, A., Oltra, F., Oriola, R., Peciña, E., Peiró, C., Pérez, R., Seguí, N., & Vañó, J. (2019). *Didàctica de la llengua oral*. GVA. https://ceice.gva.es/documents/162640785/162670705/DIDACTICA_LLENGUA_ORAL.pdf/4dbbfc08-eb83-4ba8-9f5b-07f1ca981f38
- ▶ Basté, M., Blanch, S., & Anton, M. (2017). *El joc a la primera infància*. Ediciones Octaedro. https://books.google.es/books?id=PgiIDwAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=es&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

- ▶ Cataluña, D. G. O. I. E. (2004). *L' s del llenguatge a l'escola*. Departament d'Educació, Servei de Difusió i Publicacions.
- ▶ Catalunya, I. O. (s. f.). *El joc infantil i la seva metodologia*. Institut Obert de Catalunya. Recuperado 7 de mayo de 2021, de https://ioc.xtec.cat/materials/FP/Recursos/fp_edi_m04_/web/fp_edi_m04_htmlindex/WebContent/u1/a1/continguts.html
- ▶ *DECRET 38/2008, de 28 de març, del Consell, pel qual s'establix el currículum del segon cicle de l'Educació Infantil a la Comunitat Valenciana*. [2008/3838]
- ▶ González, N., Zerpa, M. a. L., Gutierrez, D., & Pirela, C. (2007). *La investigació educativa en el hacer docente*. Revista de Educació, 13(23), 279–309. <http://www.redalyc.org/articulo.oa?id=76102315>
- ▶ *LLEI 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià*. [2018/1773]
- ▶ *LLEI 4/1983, de 23 de novembre, d' s i ensenyament del valencià*.
- ▶ *Llei Org nica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa*. «BOE» núm. 295, de 10 de diciembre de 2013, páginas 97858 a 97921 (64 p gs.) <https://www.boe.es/eli/es/lo/2013/12/09/8>
- ▶ *Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació*. «BOE» núm. 340, de 30 de diciembre de 2020, páginas 122868 a 122953 (86 p gs.) <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2020-17264>
- ▶ Mayor, M. A. (1994). *Evaluació del lenguaje oral. Evaluació curricular. Una guía para la intervenció psicopedag gica*, 327-422. Recuperat des de: <http://ardilladigital.com/DOCUMENTOS/EDUCACION%20ESPECIAL/LOGOPEDIA/VARIOS/Evaluacion%20del%20lenguaje%20Oral%20-%20Mayor%20-%20libro.pdf>

- ▶ MESA per l'ensenyament en Valencià. (2008). Un diagnòstic de la llet d'ús: 25 anys d'aplicació, un informe d'explicació i 10 mesures d'implicació. https://www.escolavalenciana.org/arxiu/upload/odl/informe_llei_us.pdf
- ▶ Peñalver, M., & Encarnación, M. a. (2018). El joc. El Joc Infantil i la seva Metodologia, 6–25. https://www.macmillaneducation.es/wp-content/uploads/2018/12/juego_inf_cata_unitat.pdf
- ▶ Pitarch, V. (1994). *Reflexió crítica sobre la "Llei d'ús i ensenyament del Valencià"*. València: Climent.
- ▶ Romero, V., Gómez, M. (2009). *El joc infantil i la seva metodologia*. Barcelona: Altamar.
- ▶ Suay, F. C. B. I. (2014, 22 novembre). 30+1: *temps de passar pàgina*. Levante-EMV. <https://www.levante-emv.com/comunitat-valenciana/2014/11/22/30-1-temps-passar-pagina-12664635.html>
- ▶ UNESCO. (1980). *El niño y el juego. Planteamientos teóricos y aplicaciones pedagógicas*. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000134047>
- ▶ UNICEF. (2015, mayo). Convención sobre los derechos del niño. UNICEF. https://www.unicef.es/sites/unicef.es/files/comunicacion/ConvencionsobrelosDerechosdelNino_0.pdf
- ▶ Valdes, D. (2018). *Programa d'Estimulació del Llenguatge Oral a 3 anys. Aprenentatge Servei al CEIP Rafal Vell*. Universitat de les Illes Balears.
- ▶ VilaWeb. (2008, 24 novembre). *25 anys de la llei d'ús i ensenyament del valencià* [Vídeo]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=C4hlYcod9e4>

10. Annexos.

10.1. Annex 1: Cronogrames activitats.

Primera setmana (26 - 30 abril)

	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
9:20 - 9:50	ASSAMBLEA	ASSAMBLEA	ASSAMBLEA	ASSAMBLEA	ASSAMBLEA
9:50 - 10:30	ORUCONTE		ORUGEJEM		
10:30 - 11:30	~~~~~		<i>esbarjo</i>	~~~~~	
11:45- 12:45	ORUCONTE		ORUGEJEM	MEMOFRUITES	QUI SÓC?
12:45- 13:20	~~~~~		<i>esbarjo</i>	~~~~~	
13:20 - 13:40	A CASA	A CASA	A CASA	A CASA	A CASA

Font: creació pròpia

Segona setmana (3 - 7 maig)

	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
9:20 - 9:50	ASSAMBLEA	ASSAMBLEA	ASSAMBLEA	ASSAMBLEA	ASSAMBLEA
9:50 - 10:30	ELEFANTBALL		TOQUE, I... QUÈ ÉS?		CREAPAPALLONA
10:30 - 11:30	~~~~~		<i>esbarjo</i>	~~~~~	
11:45- 12:45		FRASEGEM			CREAPAPALLONA
12:45- 13:20	~~~~~		<i>esbarjo</i>	~~~~~	
13:20 - 13:40	A CASA	A CASA	A CASA	A CASA	A CASA

Font: creació pròpia

10.2. Annex 2: Fitxes intervencions

Tabla 1: sessió 1

ORUCONTE	DURACIÓ 45 minuts	ESPAI Aula
MATERIALS		
<ul style="list-style-type: none"> • MATERIALS FUNGIBLES: aquareles (roig, groc, verd), globus, rotoladors • MATERIALS NO FUNGIBLES: conte L'erugeta goluda d'Eric Carle, pinzells, cartolina groga, caixa d'erugues de la classe 		
OBJECTIUS DIDÀCTICS	CONTINGUTS	
<ul style="list-style-type: none"> • Realitzar una escolta activa del conte. • Interactuar: realitzar onomatopeies, imitar la veu, etc. • Repetir formules d'entrada i acabament en valencià. 	<ul style="list-style-type: none"> • Motricitat fina • Expressió creativa • Exploració de diferents materials creatius: globus, pintura... • Llenguatge i memòria. 	
DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT		
<p>Primerament observarem la caixa amb les eruguetes que tenim a la classe, i els preguntarem si saben d'algun compte que parle sobre les eruguetes, seguidament els mostrarem el compte de L'erugeta Goluda d'Eric Carle.</p> <p>Els contarem el conte, i mentrestant, hauran de repetir frases i onomatopeies, per tal de mantenir l'atenció i potenciar el valencià. Quan acabem els farem preguntes: us ha agradat? Que li ha passat a l'erugeta? Trobeu que està bé menjar llepolies? De quin color era l'erugeta? Quines fruites es menja?, etc.</p> <p>Els preguntarem si volen crear la seua pròpia erugeta, i durem a terme l'activitat en els globus i les diferents pintures. Caldrà qui recorden de quin color era l'erugeta per tal de crear-la.</p>		

Tabla 2: sessió 2

ORUGEJEM	DURACIÓ	ESPAI
	45 min	Aula / pati
MATERIALS		
<ul style="list-style-type: none"> • MATERIALS NO FUNGIBLES: vídeo conte L'erugeta goluda d'Eric Carle, pictograma erugeta, el propi cos 		
OBJECTIUS DIDÀCTICS	CONTINGUTS	
<ul style="list-style-type: none"> • Adquirir coordinació cos - espai • Prestar atenció i realitzar els moviments que es diuen • Interactuar amb els companys i les companyes • Ús del llenguatge oral valencià 	<ul style="list-style-type: none"> • Llenguatge: ordres • Exploració de les possibilitats motrius del mateix cos. • Exploració de l'espai en situacions lúdiques. • Coordinació i control corporal • Memòria 	
DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT		

Primerament començarem la sessió veient si l'alumnat recorde el conte de l'erugeta, els preguntarem que li passava, que va menjar, etc. Després els ficarem el següent vídeo per tal d'acabar de recordar-lo.

Una vegada hem recordat el conte, els direm que anem a convertir-nos en erugues i que haurem de seguir les ordres que ens diga el nostre company (aniran eixint d'un en un i indicaran als companys i companyes quins moviments fer amb l'ajuda de la docent) *L'erugeta diu que... Heu d'arrossegar-se pel terra / heu d'anar botant per tot el pati / heu d'agafar-se per parelles, etc.*

Tabla 3: sessió 3

MEMOFRUITES	DURACIÓ	ESPAI
	20 minuts	Aula - racons
MATERIALS		
• MATERIALS NO FUNGIBLES: pictogrames fruita		
OBJECTIUS DIDÀCTICS	CONTINGUTS	
• Recordar on està cada fruita. • Diferenciar les fruites • Expressar les característiques que les diferencien • Ús del llenguatge oral valencià	• Les fruites: característiques • Atenció i memòria.	
DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT		

En primer lloc se'ls explicarà com es juga al joc, les normes, com són les parelles, se'ls ensenyaran els pictogrames, observaran les característiques de cada fruita, i realitzaran el joc amb els pictogrames cara cap amunt.

Una vegada sàpiguen jugar anirem introduint parelles a poc a poc: primer jugarem amb dues parelles, després amb tres i per últim amb quatre. Així mateix, cada vegada que endevinen una parella hauran de dir quina fruita és, el color i la forma.

Tabla 4: sessió 4

QUI SÓC?		DURACIÓ	ESPAI
		20 min	Taula de llum - aula
MATERIALS			
<ul style="list-style-type: none"> • MATERIALS NO FUNGIBLES: figures fluorescents d'animals, cartes d'animals 			
OBJECTIUS DIDÀCTICS		CONTINGUTS	
<ul style="list-style-type: none"> • Estimulació auditiva • Discriminació auditiva de diferents sorolls • Associar quin animal correspon a cada soroll • Ús del llenguatge oral valencià • Descripció dels animals 		<ul style="list-style-type: none"> • Els animals • Sorolls dels animals • Discriminació auditiva 	
DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT			
<ul style="list-style-type: none"> • Variant 1: en la tauleta de llum, amb diferents figures d'animals és fan unes preguntes: qui sap quin animal és? I quin soroll fa? És gran o petit? Com camina? L'alumnat haurà de contestar i representar les següents qüestions, i com forme ho endevinen aniran repartint-se els animals a cada alumne/a. • Variant 2: en la taula normal, per grups, la docent tindrà unes 10 cartes amb animals diferents. Aquest joc es treballarà de diferents formes, però tots tenen la mateixa intenció. 			

En primer lloc, els mostrarà a l'alumnat les diferents cartes i tindran que dir quin animal és i quin soroll fa. Després posarà les cartes cara cap a baix, un per un, l'alumnat haurà d'alçar una carta, dir quin animal és, el soroll que fa, i característiques generals que ells sàpiguen.

Per últim, amb totes les cartes damunt la taula, un alumne haurà de fer un soroll i el del costat identificar quin animal està fent i trobar-lo en les cartes (que estaran totes mesclades).

Tabla 5: sessió 5

ELEFANTBALL	DURACIÓ	ESPAI
	40 min	Aula
MATERIALS		

- Instruments de percussió: caixa xina, pals, panderetes, el cos, etc.
- Vídeo de la cançó: <https://www.youtube.com/watch?v=buaycMBjjPg>

OBJECTIUS DIDÀCTICS	CONTINGUTS
----------------------------	-------------------

- Reconèixer i interpretar els gestos i les expressions
- Recordar i repetir els versos de la cançó
- Ús del llenguatge oral valencià com a instrument musical.
- El ritme
- Coordinació i equilibri
- valencià

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT

Després d'escoltar la cançó diverses vegades, amb l'ajuda de la docent anirà recitant la cançó a poc a poc, Amb l'ajuda de diferents instruments de percussió anirem aprenghen-la: primer un vers, després un altre, elidirem versos, etc.

Una vegada aquesta estiga assimilada, incorporarem gestos al ball i per últim realitzarem una xicoteta intervenció per a mostrar el ball a les famílies (es farà un vídeo).

Tabla 6: sessió 6

FRASEGEM	DURACIÓ	ESPAI
	30 min	Aula - racons
MATERIALS		
<ul style="list-style-type: none"> • MATERIALS NO FUNGIBLES: material creat (ANNEX 2 - sessió 6) 		
OBJECTIUS DIDÀCTICS	CONTINGUTS	
<ul style="list-style-type: none"> • Capaç d'interpretar els pictogrames del conte. • Recordar el conte de L'erugeta Goluda • Expressar-se en valencià 	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura de pictogrames • Ús del valencià 	
DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT		

Mitjançant el material creat arran del conte de l'erugeta goluda, compost pels següents pictogrames: els dies de la setmana, les diferents fruites que menja l'erugeta i el cicle vital d'aquesta, d'ençà que està dins l'ou i es converteix en papallona.

Se'ls mostrarà el material, i s'intentarà que a través d'unes preguntes (com les següents) que contenen ells mateixos el conte i a més que es comuniquen i s'expliquen en valencià:

- Que menja el dilluns l'erugeta? I el dimarts...? I així en cada dia, etc.
- Que hi havia dins d'aquest ou? I què li va passar a l'erugeta?

Tabla 7: sessió 7

TOQUE, I... QUÈ ÉS?	DURACIÓ	ESPAI
	45 min	Aula
MATERIALS		
<ul style="list-style-type: none"> • MATERIALS NO FUNGIBLES: caixa de cartó decorada (material creat), antifàs, objectes. 		
OBJECTIUS DIDÀCTICS	CONTINGUTS	
<ul style="list-style-type: none"> • Sentir diverses sensacions: por, fastig, sorpresa... • Expressar diferents característiques dels objectes • Ús del llenguatge oral valencià 	<ul style="list-style-type: none"> • Descripció d'objectes • Ampliació del vocabulari per categories semàntic • Conceptes bàsics: color, forma, textures, etc. 	
DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT		

En primer lloc, se'ls mostra a l'alumnat el material en el qual anem a treballar (per crear expectatives): la caixa decorada. Els preguntarem que troben què és, què anem a fer, etc. I se'ls explicarà la dinàmica del joc

En segon lloc, un per un, l'alumnat anirà eixint i haurà de descobrir, amb els ulls tapats, què és el que hi ha dins la caixa (hi ha en total 17 objectes: fruita, animals de joguet, plomes, fils, llepolies, etc.) Si els fa por se-li ajudarà, i es faran preguntes per saber si és gran o petit, quina textura té, etc.

*Cal dir, que en aquesta activitat, per tema de la COVID-19, la caixa és desinfectarà, al igual que els antifassos, després de cada xiquet.

Tabla 8: sessió 8

CREAPAPALLONA	DURACIÓ	ESPAI
	45 min	Aula
MATERIALS		
<ul style="list-style-type: none">• MATERIALS FUNGIBLES: aquareles.• MATERIALS NO FUNGIBLES: conte L'erugeta goluda d'Eric Carle, pinzells, fitxa dibuix erugeta <p>* Caixa d'erugues de la classe</p>		
OBJECTIUS DIDÀCTICS	CONTINGUTS	
<ul style="list-style-type: none">• Expressar ordres en valencià• Identificar els colors	<ul style="list-style-type: none">• Creativitat• Colors• Llenguatge oral valencià	
DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT		

Per a entrar en context de l'activitat, recordarem el conte contat en la primera sessió i després observarem la caixa d'eruguetes que tenim a la classe, ja que hi ha que ja s'han convertit en papallones.

A cada alumne/a se'ls proporcionarà una plantilla d'una papallona, i hauran de dir de quin color volen fer la seva papallona, aleshores la docent els proporcionarà el pot de pintura, i hi haurà d'esguitar el paper per tal que quan ho ajunten es faça una barreja de colors. Una vegada la papallona seca, la docent la retallarà i s'enganxarà una palleta al cul per a què la facen volar.

10.3 Annex 3: Grella avaluació

Activitat		
Ítems avaluar: L'alumnat...	SI / NO / P (en procés)	Observacions
Es comunica completament en valencià.		
Utilitza lèxic adequat a l'activitat		
Fa un ús adequat dels temps verbals		
Concorda correctament gènere i nombre en valencià		
Expressa habilitats i desitjos en valencià		
Entenen el que faràn en la sessió		
Tenen interès per comunicar-se en valencià		
Fluïdessa en la comunicació en valencià		
Recorda el conte en Valencià		
Identifica els colors en valencià		
Identifica i diferència diferents sons		
Imita els sons dels animals		
Sap descriure un objecte (dir les característiques) en valencià		
Identifica els diferents objectes		
Canta la cançó i imita els moviments		
Sap formar frases en valencià		
Manipulen adequadament el material		

10.4 Annex 4: Documentació gràfica activitats.

SESSIÓ 1

Observant el conte L'Erugeta Goluda

Vídeo creació de l'erugeta goluda

SESSIÓ 2

SESSIÓ 2

SESSIÓ 3

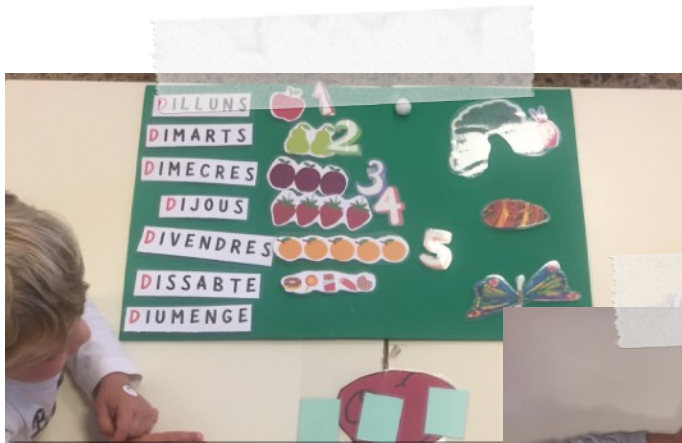
SESSIÓ 4

SESSIÓ 4

SESSIÓ 6

SESSIÓ 6

SESSIÓ 7

SESSIÓ 7

SESSIÓ 7

SESSIÓ 7

SESSIÓ 8

SESSIÓ 8

Vídeo sessió 8

